

Republika e Kosovës
Republika Kosova
Republic of Kosovo

ZKA

ZYRA KOMBËTARE E AUDITIMIT
NACIONALNA KANCELARIJA REVIZIJE
NATIONAL AUDIT OFFICE

IZVEŠTAJA O REVIZIJI GODIŠNJIH FINANSIJSKIH IZVEŠTAJA MINISTARSTVA SPOLJNIH POSLOVA I DIJASPORE ZA 2025. GODINU

Priština, jun 2026.

SADRŽAJ IZVEŠTAJA

1 Mišljenje revizije

2 Nalazi i preporuke

3 Pitanja rešena tokom procesa revizije

4 Sažeta informacija o planiranju i izvršenju budžeta

5 Napredak u sprovođenju preporuka

Dodatak I: Potvrdno pismo

Dodatak II: Objašnjenje u vezi sa različitim vrstama mišljenja koje primenjuje NKR i drugih delova revizorskog izveštaja

1 Mišljenje revizije

Završili smo reviziju finansijskih izveštaja Ministarstva spoljnih poslova i dijaspore za godinu koja se završila 31. decembra 2025. godine, u skladu sa Zakonom o generalnom revizoru i Nacionalnoj kancelariji reviziju Republike Kosovo i Međunarodnim standardima vrhovnih revizorskih institucija (ISSAI). Revizija je sprovedena da bi nam se omogućilo da izrazimo mišljenje o finansijskim izveštajima i zaključak o usklađenosti sa autoritetima.¹

Nemodifikovano mišljenje o godišnjim finansijskim izveštajima

Revidirali smo godišnje finansijske izveštaje Ministarstva spoljnih poslova i dijaspore (MSPD), koji sadrže izveštaj o prihodima i isplatama gotovine, izveštaj o izvršenju budžeta i napomene uz finansijske izveštaje, uključujući sažetak značajnih računovodstvenih politika i drugih izveštaja², za godinu koja se završila 31. decembra 2025. godine.

Po našem mišljenju, godišnji finansijski izveštaji Ministarstva spoljnih poslova i dijaspore predstavljaju istinit i objektivan prikaz u svim materijalnim aspektima, u skladu sa Međunarodnim standardima računovodstva za javni sektor, po osnovi gotovinskog računovodstva, Zakonom br. 03/L-048 o upravljanju javnim finansijama i odgovornostima (sa izmenama i dopunama) i Uredbom MF br. 01/2017 o godišnjem finansijskom izveštavanju budžetskih organizacija.

Osnova za mišljenje

Revizija je sprovedena u skladu sa Međunarodnim standardima vrhovnih revizorskih institucija (ISSAI). Prema ovim standardima, naše odgovornosti su opisane u nastavku, u odeljku izveštaja pod nazivom „Odgovornosti revizora za reviziju finansijskih izveštaja“. U skladu sa INTOSAI-P-10, ISSAI 130, Etičkim kodeksom NKR-a i drugim relevantnim zahtevima za reviziju GFI-a budžetskih organizacija, NKR je nezavisan od revidiranog subjekta. Verujemo da su revizorski dokazi koje smo prikupili dovoljni i odgovarajući da obezbede osnovu za mišljenje.

Zaključak o usklađenosti

Revidirali smo da li su procesi i osnovne transakcije u skladu sa utvrđenim kriterijumima revizije koji proističu iz zakonskih propisa koji se primenjuju na revidirani subjekt u kontekstu korišćenja finansijskih sredstava.

Po našem mišljenju, izuzev uticaja pitanja opisanih u odeljku Osnova za zaključak o usklađenosti, transakcije sprovedene u procesu izvršenja budžeta Ministarstva spoljnih poslova i dijaspore bile su, u svim materijalnim aspektima, bile u skladu sa utvrđenim kriterijumima revizije koji proizilaze iz važećeg zakonodavstva koji se primenjuju na revidirani subjekt u kontekstu korišćenja finansijskih sredstava.

Osnova za zaključak

- A1 Kancelarija za nabavke je u jednom (1) slučaju u tenderskoj dokumentaciji specifikovala trgovački znak-zaštitni znak i ime proizvođača u predmeru i predračunu.
- A2 Nepoštovanje postupaka javne nabavke od strane diplomatskih/konzularnih predstavništava Republike Kosovo.
- A3 Nedostatak praćenja i dovoljnih dokaza za proveru fakturisanih pravnih usluga.
- A4 Promena cene ponude pobedničkog operatera ne u skladu sa zakonskim zahtevima.
- A5 Prekoračenje zakonskog roka za obavljanje diplomatskih i konzularnih funkcija u 20 diplomatsko-konzularnih predstavništava.
- A6 Prekoračenje zakonskog roka za pozicije sa vršiocima dužnosti.
- A7 Vršenje mandata u diplomatskoj misiji izvan zakonskih uslova starosne granice za penzionisanje.
- B1 Potencijalne obaveze prikazane u članu 18. Godišnjeg finansijskog izveštaja bile su potcenjene za 172.222 €.
- A8 Potcenjivanje neplaćenih obaveza za 62.088 €.

Opširnije, videti potpoglavlje 2.1 Pitanja koja utiču na zaključak o usklađenosti.

Revizija je sprovedena u skladu sa Međunarodnim standardima vrhovnih revizorskih institucija (ISSAI). Prema ovim standardima, naše odgovornosti su opisane u nastavku, u odeljku izveštaja pod nazivom „Odgovornosti revizora za reviziju finansijskih izveštaja“. U skladu sa INTOSAI-P-10, ISSAI 130, Etičkim kodeksom NKR-a i drugim relevantnim zahtevima za reviziju GFI-a budžetskih organizacija, NKR je nezavisan od revidiranog subjekta. Verujemo da su revizorski dokazi koje smo prikupili dovoljni i odgovarajući da obezbede osnovu za mišljenje.

Odgovornosti menadžmenta i rukovodećih/upravljačkih organa za godišnje finansijske izveštaje

Generalni sekretar je odgovoran za pripremu i na objektivan način prezentaciju finansijskih izveštaja u skladu sa Međunarodnim standardima računovodstva za javni sektor - Finansijsko izveštavanje po osnovi gotovinskog računovodstva. Generalni sekretar je takođe odgovoran za uspostavljanje unutrašnjih kontrola, koje utvrđuje da su neophodne kako bi se omogućila priprema finansijskih izveštaja, bez prouzrokovanih materijalnih pogrešnih iskaza, bilo da su usled prevare ili greške. Ovo uključuje ispunjavanje zahteva koji potiču iz Zakona br. 03/L-048 o upravljanju javnim finansijama i odgovornostima i Uredbe br. 01/2017 o godišnjem finansijskom izveštavanju budžetskih organizacija.

Ministar MSPD-a je odgovoran za obezbeđivanje nadzora nad procesom finansijskog izveštavanja Ministarstva spoljnih poslova i dijaspore.

Odgovornost menadžmenta za usklađenost

Menadžment Ministarstva spoljnih poslova i dijaspore je takođe odgovoran za korišćenje finansijskih sredstava Ministarstva spoljnih poslova i dijaspore u skladu sa Zakonom o upravljanju javnim finansijama i odgovornosti i svim drugim važećim pravilima i propisima.³

Odgovornost generalnog revizora za reviziju GFI-a

Naši ciljevi su da pružimo razumno uverenje o tome da li finansijski izveštaji u celini ne sadrže materijalne pogrešne iskaze, bilo da su usled prevare ili greške, i da izdamo revizorski izveštaj koji uključuje naše mišljenje. Razumno uverenje je visok nivo uverenja, ali nije garancija da će revizija sprovedena u skladu sa ISSAI-ma otkriti svaki materijalni pogrešan iskaz koji može postojati. Pogrešni iskazi mogu nastati usled prevare ili greške i smatraju se materijalnim ako se, pojedinačno ili zajedno, razumno može očekivati da će uticati na ekonomske odluke korisnika donete na osnovu ovih finansijskih izveštaja.

Naš cilj je takođe da izrazimo zaključak revizije o usklađenosti nadležnih autoriteta Ministarstva spoljnih poslova i dijaspore sa utvrđenim kriterijumima revizije koji potiču iz važećeg zakonodavstva u kontekstu korišćenja finansijskih sredstava, a koja se odnose na revidirani subjekt.

Kao deo revizije u skladu sa Zakonom o NKR-a i ISSAI, tokom cele revizije koristimo profesionalno rasuđivanje i skepticizam. Takođe:

- Identifikujemo i procenjujemo rizike materijalno pogrešnih iskaza u finansijskim izveštajima, bilo zbog prevare ili greške, izrađujemo i sprovodimo revizorske postupke kao odgovor na te rizike i prikupljamo revizorske dokaze koji su dovoljni i odgovarajući da obezbede osnovu za mišljenje. Rizik od neotkrivanja materijalno pogrešnog iskaza koji je rezultat prevare je veći nego kod onog koji je rezultat greške, jer prevara može obuhvatiti manipulaciju, falsifikovanje, namerne propuste, pogrešna predstavljanja ili zaobilaženje unutrašnjih kontrola.
- Identifikujemo i procenjujemo rizike neusklađenosti sa autoritetima, bilo zbog prevare ili greške, izrađujemo i sprovodimo revizorske postupke kao odgovor na te rizike i pribavljamo revizorske dokaze koji su dovoljni i odgovarajući da obezbede osnovu za naš zaključak o usklađenosti sa autoritetima. Rizik od neotkrivanja slučaja neusklađenosti sa autoritetima koji je rezultat prevare je veći nego kod onog koji je rezultat greške, jer prevara može uključivati manipulaciju, falsifikovanje, namerne propuste, pogrešna predstavljanja ili zaobilaženje unutrašnjih kontrola, falsifikovanje, namerne izostavke, pogrešna predstavljanja ili zaobilaženje unutrašnje kontrole.

- Obezbeđujemo da shvatimo unutrašnje kontrole relevantne za reviziju kako bismo izradili odgovarajuće revizorske postupke, ali ne sa ciljem izražavanja mišljenja o efektivnosti unutrašnje kontrole Ministarstva spoljnih poslova i dijaspore.
- Procenjujemo podobnost primenjenih računovodstvenih politika i razumnost računovodstvenih procena i povezanih obelodanjivanja koje je uradilo Menadžment.
- Procenjujemo celokupno prikazivanje, strukturu i sadržaj finansijskih izveštaja, uključujući i obelodanjivanja, za obezbeđivanje da finansijski izveštaji prikazuju osnovne transakcije i događaje na istinit i objektivan način.

Između ostalog, komuniciramo sa Menadžmentom i onima koji su odgovorni za upravljanje u vezi sa planiranim delokrugom i vremenom revizije i značajnim nalazima revizije, uključujući neki značajan nedostatak u unutrašnjoj kontroli koje identifikujemo tokom revizije.

Na osnovu pitanja komunicirana menadžmentu, utvrđujemo ona pitanja koja su bila od značajnija u reviziji finansijskih izveštaja za tekući period i koja se smatraju ključnim revizorskim pitanjima. Revizorski izveštaj se objavljuje na veb stranici NKR-a, osim informacija koje su klasifikovane kao osetljive ili zbog drugih zakonskih i administrativnih zabrana, u skladu sa važećim zakonodavstvom.

2 Nalazi i preporuke⁴

Tokom revizije, uočili smo oblasti u kojima su potrebna značajna poboljšanja, u vezi sa finansijskim upravljanjem i kontrolom. Očigledne slabosti su uočene u važnim finansijskim oblastima kao što su: Proces izveštavanja u MSPD-a je praćen nedostacima, što je takođe uočeno i prilikom pripreme godišnjih finansijskih izveštaja (GFI). Nakon našeg zahteva za ispravke, pitanja koje smo identifikovali u vezi sa GFI su ispravljani. Manjkavosti u javnim nabavkama, manjkavosti u vezi sa upravljanjem imovinom, manjkavosti u izveštavanju o potencijalnim obavezama, loše upravljanje ugovorima, manjkavosti u izveštavanju o potencijalnim obavezama, manjkavosti u izveštavanju o neplaćenim obavezama, koji su predstavljeni u nastavku na vaše razmatranje u obliku nalaza i preporuka.

Ovi nalazi i preporuke imaju za cilj da utiču na neophodna poboljšanja finansijskih informacija prikazanih u finansijskim izveštajima, uključujući obelodanjivanja u obliku napomena, kao i unutrašnje kontrole nad finansijskim izveštavanjem i usklađenost sa autoritetima u vezi sa upravljanjem sredstvima javnog sektora. Ovaj izveštaj je rezultirao sa 14 preporuka, od kojih je 12 novih preporuka, jedna (1) delimično sprovedena i jedna (1) ponovljena.

Dokle o statusu preporuka iz prethodne godine i nivo njihovog sprovođenja, videti poglavlje 5.

2.1 Pitanja koja utiču na zaključak o usklađenosti

Pitanje A1 - Specifikacija trgovačkog znaka-zaštitnog znaka i proizvođača u predmeru i predračunu

Nalaz

član 28 stav 7 Zakona br. 04/L-042 o javnim nabavkama Republike Kosovo, izmenjen i dopunjen Zakonom br. 04/L-237, Zakonom br. 05/L-068 i Zakonom br. 05/L-092, propisuje da „Autoritet za ugovaranje neće utvrditi tehničke specifikacije koje se referišu jednom artiklu ili posebnom izvoru ,ili jednom prepoznatljivom znaku, vrsti ili posebnom poreklu ili jednom proizvodu. Bez obzira na prethodno, autoritet za ugovaranje može, u vanrednim, uslovima da sastavi tehničke specifikacije ili da sastavi posebnu preporuku, ako autoritet za ugovaranje nedvosmisleno utvrdi da, nije moguće da sastavi Tačnu specifikaciju u dovoljnoj meri i jasno za predmet odgovarajućeg ugovora, u skladu sa stavom 3 - 6 ovog člana ili drugačije; pod uslovom da svaka takva preporuka treba biti praćena sa rećima “ili ekvivalent“.

Takođe, Uredba br. 002/2024 o izmeni i dopuni Uredbe br. 001/2022 o javnim nabavkama, član 11, stav 11.1 ovog zakona propisuje da je „Odgovorni službenik za javne nabavke (OJN) odgovoran za upravljanje svim aktivnostima javnih nabavki Upravnog odbora u okviru svojih nadležnosti i u skladu sa odredbama ZJN.“

U projektu „Renoviranje i reorganizacija podruma u Ministarstvu spoljnih poslova i dijaspore i aneksa zgrade“, vrednog 359.638 €, u tenderskoj dokumentaciji u predmeru i predračunu navedeni su prepoznatljivi znakovi (trgovaćki znakovi) proizvoda i imena proizvođaća na više pozicija.

U okviru arhitektonskih mera za malterisanje, gipsane ploće i farbanje, respektivno u poziciji 1.04.14, koja se bavi isporukom i ugradnjom plafona, naveden je proizvod THERMATEX® Metall / Kombimetall, dok je za fugiranje potrebna upotreba materijala proizvođaća Uniflot.

U okviru radova na nivelisanju, odnosno u poziciji 1.05.02, specificirana je XPS® toplotna izolacija, dok je u poziciji 1.05.04 predvićena isporuka i postavljanje epoksidnog poda Mapefloor Comfort AR.

U okviru hidroizolacionih radova, respektivno u poziciji 1.06.02, navedeni su materijali Mapelastical Foundation i MapergROUT 430.

Vredi napomenuti da je na početku ovog predmera i predračuna dodata rećenica „Materijali predloćeni u tehnićkom opisu i predmeru su opcioni i predstavljaju referentnu taćku za karakteristike materijala koji će se koristiti, stoga se svi oni mogu zameniti materijalima drugih proizvođaća sa istim ili boljim karakteristikama koje trebaju biti

dokazane sertifikatima ili atestima koje su dali odgovarajući proizvođači“.

Međutim, ni u jednom od gore navedenih slučajeva kancelarija za javne nabavke nije opravdala postojanje izuzetnih uslova i nije dokazala da je bilo nemoguće izraditi tačne i razumljive tehničke specifikacije bez pozivanja na prepoznatljive znakove i bez reči „ili ekvivalent“, kako je to propisano važećim zakonodavstvom o javnim nabavkama.

U okviru iste aktivnosti nabavke, u delu predmera i predračuna koji se odnosi na elektro radove, navedeno je: „Isporuka i montaža razvodne table KSH-B tipa PrismaSet G 12M, proizvođača Schneider ili slično sa sastavnim elementima“. Međutim, ni u ovom slučaju, u dosijeu nije dato nikakvo obrazloženje ili dokaz zašto je nemoguće izraditi tehničke specifikacije bez navođenja konkretnog proizvođača.

Do toga je došlo kao rezultat nedostatka efikasnih kontrola od strane Kancelarije za javne nabavke kako bi se sprečilo specifikacija zaštitnih znakova i imena proizvođača u predmeru i predračunu.

Uticaoj Specifikacija zaštitnih znakova i imena proizvođača na predmeru i predračunu i može uticati na ograničavanja konkurencije i dovesti do nejednakog tretiranja ekonomskih operatera.

Preporuka A1 Ministar treba da doda kontrole kako bi se obezbedilo da zaštitni znakovi ili proizvođači nisu navedeni u predmeru i predračunu, osim u izuzetnim slučajevima dozvoljenim Zakonom o javnim nabavkama, kada se dokaže da se ne može izraditi tačna specifikacija, a u tim slučajevima treba koristiti formulaciju „ili ekvivalent“.

Odgovor Menadžmenta Entiteta (Slažu se).

Pitanje A2 - Nepoštovanje postupaka javne nabavke

Nalaz Uputstvo za javne nabavke za diplomatske/konzularne misije Republike Kosovo, tačka 4.1, propisuje da „Diplomatska/konzularna misija koristi postupak kotiranja cena za svaki javni ugovor, čija je procenjena vrednost jednaka ili veća od 1.000 €, ali manja od 10.000 €. Postupak kotiranja cena sprovedeće se metodom zahteva za ponudu, pri čemu se dobijaju tri kotacije“. Tačka 4.5 propisuje da „Diplomatska/konzularna misija određuje sve tehničke specifikacije/TER koje svaka ponuda treba da ispuni. Diplomatska/konzularna misija jasno definiše u specifikacijama šta se zahteva za isporučivanje robe/snabdevanja, a kada je potrebna usluga, tačno navodi šta se očekuje od pružaoca usluga“. Tačka 4.6 „Tehničke specifikacije treba da obezbede jednak pristup ponuđačima i da nemaju efekat stvaranja neopravdanih prepreka za otvaranje konkurencije u javnim nabavkama“.

Tokom revizije, uočili smo da u tri (3) slučaja, diplomatska/konzularna predstavništva Republike Kosovo nisu poštovala zahteve navedene u Uputstvu za nabavku za diplomatske misije, jer nisu izradila tehničke specifikacije i nisu primila tri (3) ponude sa kotiranjem cena. Slučajevi su:

Ambasada Kosova u Berlinu, Nemačka - zaključen ugovor o pružanju pravnih saveta i usluga zastupanja, po ceni od 300 € po radnom satu.

Aktivnosti povodom Dana nezavisnosti Kosova koje je organizovala Ambasada Republike Kosovo u Rimu, Italija, kao što su:

- Kupovina poklona za goste procenjene vrednosti od 2.880 €;
- Ozvučenje sale sa predviđenom cenom od 1.660 €.

Do toga je došlo kao rezultat slabosti u sistemu unutrašnje kontrole, odnosno nedostatka efikasnih kontrola u procesu nabavke od strane misija za izradu tehničkih specifikacija i obezbeđivanje konkurencije kroz najmanje tri kotiranje cena.

Uticao

Nedostatak tehničkih specifikacija može dovesti do prihvatanja usluga ili kupovine proizvoda koji ne odgovaraju stvarnim potrebama misije, što uzrokuje neefikasno trošenje budžeta. Nedostatak tri (3) ponude onemogućava potvrdu tržišne cene i eliminiše konkurenciju potrebnu za garantovanje jednakog tretmana operatera.

Preporuka A2

Ministar treba da obezbedi da diplomatska/konzularna predstavništva, za svaku sprovedenu aktivnost nabavke, unapred izrade jasne tehničke specifikacije i dostave najmanje tri (3) kotacije, kako bi se garantovala transparentnost i konkurencija.

Odgovor Menadžmenta Entiteta (Slažu se).

Pitanje A3 - Nedostatak praćenja i dovoljnih dokaza za proveru fakturisanih pravnih usluga

Nalaz

član 70 Uredbe br. 002/2024 o dopuni i izmeni Uredbe br. 001/2022 o javnim nabavkama, stav 70.18 navodi „NKR će imenovati osobu iz Jedinice za podnošenje zahteva sa odgovarajućim veštinama i iskustvom za menadžera ugovora i osobu iz Jedinice za podnošenje zahteva za direktnog nadzornika menadžera ugovora“.

Tokom revizije, utvrđeno je da je Ambasada Republike Kosovo u Berlinu zaključila ugovor sa firmom za pravne savete i zastupanje 13.07.2023. godine, po ceni od 300 € po radnom satu. Za ovaj ugovor nije imenovan menadžer ugovora, što je ograničilo mogućnost praćenja i provere njegove implementacije u skladu sa navedenim uslovima. Iz testiranog uzorka, primećeno je da je ekonomski operater fakturisao

Generalnom konzulatu Kosova u Frankfurtu usluge pružene ovom konzulatu, u ukupnom iznosu od 39.181 €. Iako je konzulat izvršio isplatu, nisu dostavljeni dovoljni i relevantni dokazi (kao što su detaljni vremenski spiskovi prisustva ili specifični rezultati) koji dokazuju da fakturisani sati odgovaraju stvarno pruženim uslugama.

Do toga je došlo kao rezultat neimenovanja menadžera ugovora i nedostatka formalnog procesa za prihvatanje usluga (Izveštaj o prijemu), koji bi potvrdio tačnost fakturiranih sati pre nego što se izvrši isplata.

Uticaoj Nedostatak dovoljnih dokaza za proveru radnih sati i neimenovanje menadžera ugovora povećava rizik da isplate nisu u potpunosti opravdana i da ne odražavaju stvarno izvršene usluge.

Preporuka A3 Ministar treba da obezbedi da se za aktivne sporazume imenuje menadžer ugovora, koji će vršiti preliminarnu verifikaciju faktura na osnovu dovoljnih i relevantnih dokaza.

Odgovor Menadžmenta Entiteta (Slažu se).

Pitanje A4 - Promena cene ponude pobjedničkog operatera ne u skladu sa pravnim zahtevima

Nalaz Zakon br. 04/L-042 o javnim nabavkama Republike Kosovo, izmenjen i dopunjen Zakonom br. 04/L-237, Zakonom br. 05/L-068 i Zakonom br. 05/L-092, član 59. Pregled, evaluacija i upoređivanje ponuda, propisuje da „Ugovorni organ će ispraviti greške u ponudi koje su čisto aritmetičke, ako se takve greške otkriju tokom pregleda ponuda, međutim, ova korekcija ne sme biti veća od dva procenta (2%) od ukupne vrednosti ponude. U takvom slučaju, jedinična cena koju je ponudio ekonomski operater u svojoj finansijskoj ponudi uvek će se smatrati preovlađujućom cenom u odnosu na bilo koju drugu kontradiktornu cenu“. Takođe, Uredba br. 002/2024 o dopuni i izmeni Uredbe br. 001/2022 o javnim nabavkama, član 40, stav 40.1, propisuje da je „Komisija za procenu je odgovorna za pregled, procenu i upoređivanje ponuda u skladu sa osnovnim principima utvrđenim u ZJN“. Dok stav 40.2 propisuje da „Ponude primljene na vreme i podnete od strane ponuđača biće ispitane, ocenjene i upoređene u skladu sa postupcima i kriterijumima navedenim u obaveštenju o ugovoru/tenderskoj dokumentaciji, a ugovor će biti dodeljen ponuđaču sa najvišim rangom. Stoga, naručiocu ne mogu menjati, modifikovati ili uklanjati prethodno utvrđene zahteve, kriterijume ili specifikacije ili dodavati nove tokom razmatranja, procene i upoređivanja ponuda“. Dalje, stav 40.9, između ostalog, propisuje da „Komisija za procenu će ispraviti jednostavne aritmetičke greške u ponudi ako se takve greške otkriju tokom

ispitivanja ponuda, međutim, ova ispravka ne sme biti veća od dva procenta (2%) od ukupne vrednosti ponude. U slučaju da je ispravljeni iznos veći od +/- 2%, UO će eliminisati ponuđača i obavestiti ga u pisanoj formi“.

Član 39, stav 39.11 propisuje da „Odgovorni službenik za javne nabavke može prihvatiti preporuku Komisije za procenu i doneti konačnu odluku o dodeli ugovora, ili je odbiti uz navođenje razloga u pisanoj formi, odmah obavestiti glavnog administrativnog službenika o ovom odbijanju i zahtevati ponovnu procenu ponuda.“

Tokom pregleda postupka javne nabavke za „Usluge higijenskog održavanja“, utvrđeno je da je Komisija za procenu intervenisala u ukupnoj ceni ponude pobedničkog ekonomskog operatera (EO), smanjivši je sa 134.450 € na 124.450 € (promena od 10.000 €) pod obrazloženjem ispravljanja aritmetičkih grešaka u vezi sa ukupnom rekapitulacijom i PDV-om. Na osnovu ove izmenjene osnove, Ugovorni organ je zaključio ugovor u iznosu od (124.450 €) dana 24.12.2025.

Iz naše analize tenderske dokumentacije, proizašlo je sledeće:

U proračunima ponuđača nije utvrđena aritmetička greška. Jedinična cena pomnožena sa količinama za svaku poziciju bila je tačna i tačno se podudara sa prijavljenim ukupnim iznosom od 134.450 €. Shodno tome, nije postojao pravni osnov za bilo kakvu ispravku.

Štaviše, čak i ako bi se pretpostavilo postojanje aritmetičke greške, razlika od 10.000 € predstavlja približno 7,44% ukupne vrednosti ponude. Ovo značajno prevazilazi maksimalnu granicu od +/- 2% dozvoljenu zakonom za aritmetičke izmene. Prema važećim propisima, ako greška prelazi +/- 2%, ponuđač bi trebalo da bude eliminisan kao neodgovoran.

Mešanje u ponuđenoj ceni dogodila se kao rezultat nepoštovanja zakonskih i regulatornih odredbi od strane komisije za procenu, kao i nedovoljne kontrole od strane kancelarije za javne nabavke u obezbeđivanju zakonitosti procesa evaluacije.

Uticaj

Mešanje u ukupnu cenu ponude predstavlja rizik od nepoštovanja principa jednakog tretmana ekonomskih operatera i može ugroziti integritet i kredibilitet procesa nabavke.

Preporuka A4

Ministar treba da obezbedi da se ojačaju unutrašnje kontrole kako bi se odbori za procenu strogo pridržavali zakonskih zahteva. Ne bi trebalo dozvoliti nikakvo mešanje u cenama ponuda kada nema aritmetičkih grešaka, a u slučajevima kada one postoje, ispravka ne bi trebalo da pređe granicu od 2%.

Takođe, obezbediti da će odgovorni službenik za javne nabavke odbiti preporuke odbora za procenu koje su u suprotnosti sa ovim kriterijumima pružanjem pisanih obrazloženja i zahtevati ponovnu procenu ili eliminisati neodgovorne ponude kako bi se održao integritet procesa.

Odgovor Menadžmenta Entiteta (Slažu se).

Pitanje A5 - Prekoračenje zakonskog roka za obavljanje diplomatskih i konzularnih funkcija

Nalaz

Član 22. Zakona br. 03/L-122 o u službi u inostranstvu Republike Kosovo precizira da „Diplomatski predstavnici ostaju na službi u istoj diplomatskoj misiji u periodu od četiri (4) godine, ili na drugi način kako je potrebno da bi se zadovoljile potrebe Ministarstva i po nahođenju ministra spoljnih poslova“. Takođe, član 16. ovog zakona precizira da „Opravnik poslova imenuje dekretom predsednika, na predlog Vlade. Postupak akreditacije opravnika poslova sprovodi Ministarstvo spoljnih poslova. Privremenog opravnika poslova imenuje ministar spoljnih poslova. U odsustvu šefa misije ili u slučaju nemogućnosti šefa misije da obavlja svoje funkcije, privremeni opravnik poslova privremeno deluje kao šef misije“. Član 2. stav 7.8. Zakona br. 03/L-207 o izmenama i dopunama Zakona br. 03/L-044 o Ministarstvu spoljnih poslova i diplomatskoj službi Republike Kosovo, navodi da „Imenovani na poziciju ambasadora i šefa misije koji nisu aktivni članovi spoljne službe Republike Kosovo služe samo jedan mandat, a nakon isteka ovog mandata, ne smatraju se delom spoljne službe“. Član 10. Uredbe br. 02/2009 o u službi u inostranstvu navodi da se „Ambasadori/otpravnici poslova/šefovi misija, po pravilu, imenuju na mandat od četiri (4) godine. Viši konzularni službenici (generalni konzul, konzul) obično se imenuju na dužnost na period od (četiri) godine“.

Na osnovu testiranja uzorka i populacije plata zaposlenih u ministarstvu, identifikovali smo da je u 20 diplomatskih i konzularnih predstavništava, diplomatsko i konzularno osoblje nastavilo da obavlja svoje funkcije i da je plaćeno čak i nakon isteka njihovog zakonskog mandata dekretom. Zakonski mandat osoblja od 4 (četiri) godine istekao je u periodu 2022. (jedan slučaj), 2023. (sedam slučajeva) i 2025. (dvanaest slučajeva), a oni se nalaze na pozicijama/zvanja ambasadora, generalnog konzula. U tom smislu, nije donet nijedan drugi dekret za produženje mandata ili raspoređivanje opravnika poslova u misije. Treba napomenuti da od ovih 20 diplomatskih osoblja, 9 (devet) njih nisu stalni članovi Ministarstva - pripadnici spoljne službe.

Ova situacija je bila posledica toga što MSPD nije pokrenuo postupak za upravljanje završetkom mandata šefova misija.

Uticaoj

Vršenje diplomatskih i konzularnih funkcija u misijama nakon zakonskog roka predstavlja pravni nedostatak.

Preporuka A5

Ministar treba da doda unutrašnje kontrole za upravljanje završetkom mandata šefova misija Republike Kosovo, u skladu sa zakonskim zahtevima.

Odgovor Menadžmenta Entiteta (Slažu se).

Pitanje A6 - Prekoračenje zakonskog roka za pozicije sa vršiocima dužnosti

Nalaz

Član 35. stav 3. Zakona br. 08/L-197 o javnim službenicima precizirao je da „Javni službenik ne može biti imenovan za vršioca dužnosti duže od šest (6) meseci. Kada se pozicija ne može popuniti u roku od šest (6) meseci, ovaj period se može produžiti za najviše još šest (6) meseci. Upraznjeno mesto ne može biti zamenjeno vršiocem dužnosti duže od perioda navedenog u stavu 3. ovog člana. Svaku odluku koju donese vršilac dužnosti, nakon isteka perioda navedenog u stavu 3. ovog člana, je nezakonita“.

Vredi napomenuti da je ovaj zakon bio na snazi za slučajeve koje tretiramo, a zatim je u junu 2025. godine izmenjen Zakonom br. 08/L-294 o izmenama i dopunama Zakona br. 08/L-197 o javnim službenicima.

Identifikovali smo da su u tri (3) slučaja redovna radna mesta obavljali vršioци dužnosti, što je duže od zakonski propisanog roka. Za ova radna mesta nije objavljen konkurs mesto tokom 2025. godine, uprkos činjenici da su bila uključena u godišnji plan zapošljavanja.

Pozicija rukovodioca Odseka za nabavke obavljena je sa vršiocem dužnosti od 25.10.2023. do 25.10.2024. godine, takođe za ovu poziciju donete su dve (2) odluke o imenovanju zamenika sa određenim rokom od 26.10.2024. do 25.04.2025. i 25.04.2024. do 24.10.2025. godine, istovremeno je drugom odlukom ova pozicija nastavljena da se vodi sa vršiocem dužnosti od 25.04.2024. do 24.10.2025. godine.

Pozicija rukovodioca Odseka za budžet i finansije obavljena je kao vršilac dužnosti od 01.09.2024. do 31.08.2025. godine. Pozicija je nastavila da se vodi kao vršilac dužnosti u periodu od 01.07.2025. do 31.12.2025. godine.

Treba napomenuti da se gore pomenute pozicije i dalje obavljaju kao vršioци dužnosti tokom 2026. godine, odnosno tokom našeg revizorskog perioda.

Pozicija rukovodioca Odseka za međunarodne organizacije - Odeljenje za međunarodne organizacije nastavila je da se vodi sa vršiocem dužnosti od 01.09.2024. do 28.02.2025. godine, a takođe je produžena sa još dve (2) odluke sa određenom rokom od 01.03.2025. do 30.06.2025. i od 01.07.2025. do 31.12.2025. godine.

Prema potvrdi koju smo dobili od jedinice za upravljanje ljudskim resursima ministarstva, ističu da je pored aspekta pravnog mišljenja bilo i drugih problematika zbog specifičnosti ministarstva, a to je da kada se diplomate vrata, obaveza je Ministarstva da ih postavi na ekvivalentne pozicije, stoga se ne mogu popuniti pozicije na rukovodećem nivou, znajući da postoje diplomate/šefovi misija koji su obavljali rukovodeće pozicije pre odlaska u misije.

Uticao

Vođenje pozicija sa vršiocima dužnosti duže od zakonski propisanog mandata rizikuje da će različite pozicije obavljati službenici koji ne ispunjavaju kriterijume potrebne za odgovarajuće pozicije. Isto tako, nedostatak službenika sa redovnim mandatom na ključnim rukovodećim pozicijama rizikuje slabljenje unutrašnjih kontrola, dugoročnog donošenja odluka i odgovornosti.

Preporuka A6

Ministar treba da obezbedi da se preduzmu neophodne radnje za popunjavanje redovnih radnih mesta putem postupaka zapošljavanja, u skladu sa važećim zakonodavstvom, i da se izbegne praksa pokrivanja ovih mesta vršiocima dužnosti van zakonskih rokova.

Odgovor Menadžmenta Entiteta (Slažu se).

Pitanje A7 - Vršenje mandata u diplomatskoj misiji van zakonskih starosnih granica za penzionisanje

Nalaz

Član 73. Zakona br. 08/L-197 o javnim službenicima navodi da „Radni odnos u državnoj službi prestaje u slučajevima utvrđenim zakonom, kada se dostigne starosna granica za penzionisanje prema Zakonu o radu“.

Član 67. Zakona o radu br. 03/L-212 navodi da „Ugovor o radu prestaje po sili zakona kada zaposleni dostigne starosnu granicu za penzionisanje od šezdeset pet (65) godina“. Član 8. Zakona br. 03/L-044 o Ministarstvu spoljnih poslova i diplomatskoj službi Republike Kosovo navodi da „Članovi diplomatske službe Kosova, osim politički imenovanih, deo su civilne službe Kosova, a njeno osoblje podleže istim platama, zahtevima i uslovima rada, osim ako nije drugačije predviđeno ovim zakonom ili drugim zakonima ili podzakonskim aktima

u svrhu obezbeđivanja efikasnog funkcionisanja ambasada i misija ili drugih kancelarija van Kosova“.

Službenik ministarstva, osoblje karijere (deo civilne službe) imenovan je za ambasadora u Republici Albaniji dekretom predsednice u septembru 2021. godine. Iako je dostigao starosnu granicu za penzionisanje u novembru iste godine, tj. 2021. godine, ambasador je od tada nastavio da obavlja svoj mandat u diplomatskoj misiji i prima platu nakon što je dostigao starosnu granicu za penzionisanje, što nije u skladu sa zakonskim zahtevima.

Ova situacija je bila rezultat nedostatka neophodnih međuinstitucionalnih mera za poštovanje zakonskih zahteva u vezi sa starosnom granicom za penzionisanje službenika u Ministarstvu.

Uticaoj Nastavak mandata i plaćanja u diplomatskoj misiji za službenika karijere Ministarstva, i nakon što dostigne starosnu granicu za penzionisanje, predstavlja nepoštovanje važećeg zakonskog okvira.

Preporuka A7 Ministar treba da obezbedi poštovanje zakonskih zahteva u pogledu starosne granice za penzionisanje zaposlenih u Ministarstvu.

Odgovor Menadžmenta Entiteta (Slažu se).

Pitanje B1 - Potcenjivanje potencijalnih obaveza

Nalaz Član 6. Uredbe MF.br. 01/2017 o godišnjem finansijskom izveštavanju budžetskih organizacija propisuje da: „Budžetske organizacije vode tačne, potpune, ažurne i usklađene računovodstvene evidencije za sve finansijske i druge nefinansijske informacije.“

Potencijalne obaveze prikazane u članu 18. Godišnjeg finansijskog izveštaja (GFI) u iznosu od 43.526 € potcenjene su za 172.222 €. Iznos koji je trebalo da bude prikazan u GFI je 215.748 €.

Do toga je došlo zato što ministarstvo nije predstavilo uslovne obaveze diplomatskih/konzularnih predstavništava Republike Kosovo.

Uticaoj Prikazivanje potencijalnih obaveza po netačnim vrednostima sprečava zainteresovane strane ili korisnike finansijskih izveštaja da budu pravedno i tačno informisani o vrednosti potencijalnih obaveza.

Preporuka B1 Ministar treba da obezbedi da se prilikom izrade GFI-a, potencijalne obaveze procenjuju i prikazuju sa tačnim vrednostima.

Odgovor Menadžmenta Entiteta (Slažu se).

Pitanje A8 - Potcenjivanje neplaćenih obaveza

Nalaz član 6. Uredbe Ministarstva finansija br. 01/2017 o godišnjem finansijskom izveštavanju budžetskih organizacija propisuje da: „Budžetske organizacije vode tačne, potpune, ažurne i usklađene računovodstvene evidencije za sve finansijske i druge nefinansijske informacije.“

Ministarstvo, u članu 17. GFI-a, nije prikazalo nikakve neplaćene obaveze, u kom slučaju je prikazivanje netačno. Neplaćeni računi Ambasade Rima u iznosu od 62.088 € uopšte nisu prikazane. Kao rezultat toga, neplaćene obaveze u GFI-u su potcenjene za ovaj iznos.

Ovo pitanje je nastalo kao rezultat slabosti u unutrašnjim kontrolama u Kancelariji za finansije, u vezi sa tačnim i potpunim izveštavanjem o neplaćenim obavezama.

Uticaj Nepotpuno prikazivanje neizmirenih obaveza u GFI-u dovodi do toga da zainteresovane strane, naime korisnici GFI-a, dobijaju netačne informacije o nivou neizmirenih obaveza.

Preporuka A8 Ministar treba da obezbedi da Kancelarija za finansije prikaže sve neplaćene obaveze u GFI-u.

Odgovor Menadžmenta Entiteta (Slažu se).

2.2 Ostala pitanja finansijskog upravljanja i usklađenosti

2.2.1 Plate i dnevnice

Konačni budžet za plate i dnevnice iznosio je 8.552.985 €, od čega je potrošeno 8.552.985 €. Broj zaposlenih prema budžetu bio je 389, dok je na kraju godine njihov broj bio 345.

Pitanje C1 - Nedostatak odobravanja pravilnika za prijem lokalnog osoblja u diplomatske i konzularne misije

Nalaz Član 8 Zakona br. 08/L-117 o Vladi Republike Kosovo precizira da „Vlada donosi odluke i donosi druge pravne akte neophodne za sprovođenje zakona. Odobrava strateška dokumenta i razne planove u sprovođenju zakona i politika Vlade“. Član 38 Zakona br. 03/L-122 o službi u inostranstvu Republike Kosovo precizira da „Obavezuje se Ministarstvo Inostranih Poslova da donese podzakonske akte u sprovođenju ovog zakona“.

Ministarstvo je tokom 2025. godine izradilo Nacrt pravilnika za zapošljavanje lokalnog osoblja u diplomatskim i konzularnim predstavništvima (DKP). Nacrt pravilnika propisuje postupke i kriterijume za zapošljavanje lokalnog osoblja, prava i obaveze u vezi sa radnim odnosom, utvrđivanje minimalne zarade i drugo. Međutim, ovaj pravilnik nije podnet na odobravanje od strane Vlade tokom 2025. godine. Shodno tome, tokom 2025. godine, proces zapošljavanja lokalnog osoblja - asistenata u 14 diplomatskih i konzularnih predstavništava sproveden je u nedostatku odobrenog pravilnika.

Prema potvrdama koje smo dobili od nadležnih službenika ministarstva, Nacrt pravilnika nije podnet na usvajanje zbog političke situacije u zemlji. Međutim, prema njihovim rečima, on je uvršten u zakonodavnu agendu ministarstva za 2026. godinu i očekuje se da će biti podnet na odobravanje Vlade.

Uticaj Zapošljavanje lokalnog osoblja u diplomatskim i konzularnim predstavništvima u nedostatku odobrenog pravilnika stvara nejasnoću u postupcima zapošljavanja i povećava rizik od nejednakog tretmana. Ova situacija može stvoriti i nejasnoću u pogledu prava i obaveza osoblja, kao i teškoće u proceni njihovog učinka.

Preporuka C1 Ministar treba da obezbedi procesuiranje i odobravanje nacrtu pravilnika u kratkom roku. Istovremeno, nakon odobravanja,

obezbediti njegovu primenu u svim diplomatskim i konzularnim misijama.

Odgovor Menadžmenta Entiteta (Slažu se).

2.2.2 Robe, usluge i komunalije

Konačni budžet za robu i usluge, uključujući komunalije, iznosio je 26.300.480 €. Stvarni rashodi su iznosili 23.459.351 €, što se odnosilo na službena putovanja, rashodi smeštaja za delegacije, avansna plaćanja ambasadama i ostalo.

Pitanje A9 - Nepoštovanje zakonskog roka za prijem tendera

Nalaz

Član 44. Zakona br. 04/L-042 o javnim nabavkama Republike Kosovo propisuje da „Tokom javne nabavke koja sprovodi otvoreni postupak, ugovorni organ će odrediti rok za prijem tendera. Kada je u pitanju javni ugovor velike vrednosti, ne manje od četrdeset (40) dana“. Takođe, član 46. ovog zakona, između ostalog, propisuje da „Ako postoje okolnosti koje: (i) zahtevaju sprovođenje aktivnosti javne nabavke u hitnim slučajevima; (ii) onemogućavaju poštovanje rokova utvrđenih u članu 44. ovog zakona ili, ako je primenljivo, u članu 45. ovog zakona; (iii) ne dovode do hitnih slučajeva predviđenih u članu 35.2.1, ugovorni organ može sprovesti javnu nabavku koristeći ubrzane rokove utvrđene u ovom članu“.

Kancelarija za javne nabavke, za aktivnost javne nabavke sa otvorenim postupkom za okvirni ugovor o uslugama velike vrednosti, nije poštovala zakonski zahtev u vezi sa rokom od 40 dana za prijem ponuda. Rok koji je utvrđen za prijem ponuda bio je 21 dan, odnosno od 19.08.2025. do 09.09.2025. Ugovor se odnosio na „Usluge vazdušnog prevoza“, u iznosu od 497.014 €. Da bi skratila rok, kancelarija za javne nabavke nije objavila prethodno obaveštenje pre objavljivanja obaveštenja o ugovoru, kako je to propisano zakonom.

Obrazloženje dato u obaveštenju o ugovoru i tenderskoj dokumentaciji za skraćivanje rokova bilo je da je prethodni ugovor bio skoro pri kraju, a takođe i tokom letnje sezone, MSPD ima nekoliko različitih aktivnosti koje bi mogle ubrzati završetak ugovora.

Uticaj

Nepoštovanje zakonskih rokova za prijem tendera za aktivnosti nabavke sa otvorenim postupkom za ugovore velike vrednosti, bez ikakvog opravdanog razloga, može uticati na ograničavanje konkurencije smanjenjem mogućnosti za ravnopravno učešće zainteresovanih ekonomskih operatera, kao i onemogućavanje blagovremene i potpune pripreme i podnošenja ponuda.

Preporuka A9

Ministar treba da ojača i poveća kontrole kako bi se obezbedilo da Kancelarija za javne nabavke u potpunosti poštuje zakonske rokove predviđene za prijem tendera, kako bi se garantovao pravedan i konkurentan proces u skladu sa Zakonom o javnim nabavkama.

Odgovor Menadžmenta Entiteta (Slažu se).**2.2.3 Kapitalna i nekapitalna imovina**

Vrednost prikazana u GFI za kapitalnu imovinu je 25.605.430 €, nekapitalnu imovinu je 1.158.490 €, a zaliha je 45.385 €.

Pitanje A10 - Neformiranje komisije za popis nefinansijske imovine i nesprovođenje popisa u diplomatskim i konzularnim misijama**Nalaz**

Član 18. Uredbe MF br. 02/2013 o upravljanju nefinansijskom imovinom u budžetskim organizacijama, između ostalog, propisuje da se „Popis imovine sprovodi sa ciljem provere tačnosti, kvaliteta i fizičkog stanja nefinansijske imovine. Budžetske organizacije trebaju proveravati nefinansijsku imovinu najmanje jednom godišnje radi provere i procene stvarnog stanja nefinansijske imovine.“ Članovi 5, 6, 7 i 12 Administrativnog uputstva br. 06/2012 o registraciji imovine u diplomatskim ili konzularnim predstavništvima Republike Kosovo navode da „Komitet za procenu imovine u diplomatskim ili konzularnim misijama osniva šef diplomatske ili konzularne misije kao ad hoc telo. Komisija za popis imovine formira šef diplomatske ili konzularne misije, a sastoji se od najmanje tri člana. Komisija za popis sastavlja izveštaje pojedinačnih odbora i opšti izveštaj o sprovođenju popisa. Diplomatska ili konzularna predstavništva su obavezna da jednom godišnje, pre kraja svake fiskalne godine, izvrše fizičko odbrojavanje ili popis sve imovine u svom posedu“.

U diplomatsko-konzularnim predstavništvima, naime u Ambasadi u Ljubljani, Slovenija, i Generalnom konzulatu u Varšavi, Poljska, nisu formirane komisije za popis nefinansijske imovine i procenu vrednosti imovine. Shodno tome, popis i procena vrednosti imovine za 2025. godinu nisu sprovedeni u ovim misijama.

Takođe, MSPD nije pripremio opšti izveštaj o popisu koji bi uključivao izveštavanje za druga diplomatske i konzularne misije. Komisije koje su formirale druge misije sprovele su proces popisa i pripremile su samo pojedinačne izveštaje koji nisu bili uključeni u konsolidovani opšti izveštaj ministarstva.

Do toga je došlo kao rezultat nedostatka odgovarajuće kontrole od strane šefova diplomatskih/konzularnih misija za formiranje komisije za popis nefinansijske imovine i procenu vrednosti imovine, kao i za sprovođenje popisa i procenu vrednosti imovine. Dok je neuspeh u pripremi opšteg izveštaja o popisu, uključujući diplomatske i konzularne misije, nastao zbog prakse koja se primenjivala tokom godina u ovom obliku izveštavanja.

Uticaj Neformiranje komisije za popis nefinansijske imovine i procenu vrednosti imovine u diplomatskim i konzularnim misijama i nesprovođenje popisa i procene vrednosti imovine povećava rizik od njihovog netačnog i nepravednog prikazivanja u finansijskim izveštajima ministarstva. U međuvremenu, neuspeh u pripremanju opšteg izveštaja o popisu odražava fragmentiranu i netačnu sliku za celo ministarstvo.

Preporuka A10 Ministar i šef diplomatske/konzularne misije treba da preduzmu mere za jačanje internih kontrola, formiranjem odbora za popis nefinansijske imovine i procenu vrednosti imovine, i da obezbede popis i procenu vrednosti imovine u skladu sa zakonskim i administrativnim odredbama. Takođe, obezbediti izradu opšteg izveštaja o popisu imovine, uključujući izveštavanje za diplomatska i konzularna predstavništva.

Odgovor Menadžmenta Entiteta (Slažu se).

Pitanje A11 - Nezatvaranje tekućih investicija i njihovo nepretvaranje u imovinu na upotrebi

Nalaz Član 11. Uredbe Ministarstva finansija br. 02/2013 o upravljanju nefinansijskom imovinom u budžetskim organizacijama precizira da „Nakon završetka investicionog procesa, nefinansijska kapitalna imovina biće klasifikovana kao nefinansijska imovina u upotrebi. Od trenutka kada je imovina spremna za upotrebu, primenjivaće se i amortizacija.“

U dva (2) slučaja smo identifikovali da nefinansijska kapitalna imovina u iznosu od 584.008 € nije prebačena sa tekućih investicija na sredstva u upotrebi. Kao rezultat toga, ova sredstva je trebalo da budu prebačena na sredstva u upotrebi i da počne primena relevantne amortizacije, jer su relevantni radovi završeni. Ugovori o radovima se odnose na projekte: „Reorganizacija ulaza u MSPD, odvajanje protokolarnog ulaza, uređenje dvorišne terase i fasade zgrade“, „Renoviranje i reorganizacija podruma“ i „Renoviranje i reorganizacija podruma - dodatni radovi“.

Prema potvrdi službenika imovine, do ove situacije je došlo kao rezultat nedostatka računovodstvenog znanja za postupanje sa registracijom investicionih projekata, koji se smatraju tekućim investicijama i za koje nije bilo jasno da li treba da se pripišu vrednosti objekta u vlasništvu MUP-a.

Uticaj Neuspeh u zatvaranju tekućih investicija utiče na obračun amortizacije i neto vrednosti imovine i dovodi do netačnog i nepravednog prikazivanja imovine u finansijskim izveštajima.

Preporuka A11 Ministar treba da obezbedi da se završena imovina blagovremeno prenosi sa tekućih investicija na imovinu u upotrebi. Takođe, treba otpočeti sa primenom odgovarajuće amortizacije u skladu sa zakonskom regulativom.

Odgovor Menadžmenta Entiteta (Slažu se).**2.2.4 Funkcija interne revizije**

Jedinica za internu reviziju (JIR) u MPJD funkcioniše sa tri interna revizora. Za 2025. godinu, ova jedinica je izradila godišnji plan rada, koji se zasniva na strateškom planu, planirajući ukupno deset revizija. Od tih revizija, pripremljeni su izveštaji koji sadrže 33 preporuke. Od njih je 8 preporuka u potpunosti sprovedeno, dok je 25 u procesu sprovođenja. Nema nesprovedenih preporuka. Izveštaji JIR-a uglavnom pokrivaju period 2023–2025.

Pitanje A12 – Neformiranje Odbora revizije

Nalaz Administrativno uputstvo MF-br. 01/2019 o osnivanju i funkcionisanju Odbora za reviziju u subjektima javnog sektora, član 4, tačka 1, propisuje da „svaki subjekt javnog sektora koji je osnovao Jedinicu za internu reviziju na nivou glavnog organa, u skladu sa važećim zakonodavstvom, osniva Odbor za reviziju“. Dok član 6 navodi da „Odbor za reviziju imenuje rukovodilac subjekta javnog sektora i sastoji se od tri (3) ili pet (5) članova“.

Ministarstvo nije imalo formiran Odbor za reviziju tokom 2025. godine. Mandat prethodnog Odbora je istekao u januaru 2025. godine, a potrebne radnje za imenovanje novih članova nisu preduzete.

Do toga je došlo zbog toga što ministarstvo nije preduzelo radnje za imenovanje novih članova Odbora za reviziju.

Uticaj Neformiranje Odbora za reviziju stvara nedostatak efikasnog nadzora nad radom Jedinice interne revizije, kao i kontrole nad finansijskim i operativnim upravljanjem, i povećava rizik od nepravilnosti. U nedostatku ovog mehanizma, nadzor nad funkcijom interne revizije je oslabljen, kao i pregled efikasnosti unutrašnjih kontrola, upravljanja rizicima i procesa upravljanja.

Preporuka A12 Ministar treba da obezbedi funkcionisanje Odbora za reviziju preduzimanjem radnji za imenovanje članova u skladu sa zahtevima Smernica.

Odgovor Menadžmenta Entiteta (Slažu se).

3 Pitanja rešena tokom procesa revizije

Tokom procesa revizije, primili smo nacrt GFI-a ministarstva i analizirali smo gde su identifikovana materijalna pitanja, koje je, nakon naših sugestija, menadžment budžetske organizacije ispravilo u konačnim GFI-ma. To su bile sledeće:

Materijalna pitanja koje smo identifikovali i koje su ispravljene tokom revizije.

Pitanje 1 Greške identifikovane u prezentaciji GFI-a

Nalaz

Tokom pregleda godišnjih finansijskih izveštaja, utvrđeno je nekoliko nepodudarnosti i netačnih prikaza, kao što su:

U članu 13 – Izveštaj o primanjima i isplatama gotovine, u prvom delu koji se odnosi na sredstva (Jedinstveni račun trezora za 2024. i 2023. godinu), iznos sredstava iz kojeg je izvršena isplata/rashod ne odgovara vrednostima prikazanim u finansijskim izveštajima za 2024. godinu. Kao rezultat toga, uporedivost primanja i rashoda između godina nije tačna i ne prikazuje potpune finansijske informacije. Ova netačnost vrednosti za 2024. godinu prisutna je u većini tabela prikazanih u GFI-u za 2025. godinu.

U članu 14 – Izveštaj o izvršenju budžeta, u odeljku *Priliv gotovine*, u koloni Konačni budžet (B), u napomeni 9 – Neporeski prilivi, Ministarstvo je kao konačni budžet predstavilo vrednost od 2.521.900 €. Dok, prema Zakonu o budžetu br. 08/L-332 za 2025. godinu, ovde treba predstaviti vrednost od 7.570.433 €.

Takođe, u članu 14 – Izveštaj o izvršenju budžeta, u odeljku *Priliv gotovine*, u koloni Realizacija (A), u Napomeni 9 – Neporeski priliv, Ministarstvo je takođe uključilo kod 61000 kao prihod u iznosu od 22.320 €, što nije trebalo da bude ovde uključeno. Ovo se zatim odražava u obelodanjivanju napomene.

Takođe, u članu 14 - Izveštaj o izvršenju budžeta, u odeljku *Priliv gotovine*, u koloni Realizacija (A), u Napomeni 12 - Ostalo, Ministarstvo treba da prikaže povraćaj sa koda 61000 u iznosu od 22.320 €, što bi zatim trebalo da se odrazi u relevantnim obelodanjivanjima napomene.

U članu 14.6, obelodanjivanje početnih i konačnih budžetskih izdvajanja, u odeljku priliva, trebalo bi da bude usklađeno na osnovu promena napravljenih u prve dve tabele.

Takođe, u obelodanjivanju početnih i konačnih budžetskih izdvajanja u odeljku prihoda, vrednost od 2.521.000 € je pogrešno prikazana u konačnom budžetu.

U obelodanjivanjima napomena po ekonomskim kategorijama, Ministarstvo nije predstavilo konačni budžet na objektivni i tačan način. U kolonama konačnog budžeta, po ekonomskim kategorijama, obelodanjivanje prikazuje početni budžet umesto konačnog budžeta.

Član 20 – Izveštaj o neopravdanim avansima – Ministar je slovima obelodanio avanse koji su ostali otvoreni. Međutim, tabela na početku izveštaja treba da sadrži i ukupan iznos otvorenih avansa, kako bi informacije bile potpune i jasno prikazane.

Član 24 – Izveštaj o neutrošenim donatorskim sredstvima – Ministarstvo je pogrešno prikazalo prenos konačnog stanja iz 2024. na početak 2025. godine, što je rezultiralo netačnim prikazom statusa neutrošenih donatorskih sredstava.

Takođe, za vrednosti predstavljene u članovima 18 i 19, uverite se da ste ih pravilno predstavili, jer u ovoj fazi nemamo detaljne zapise za ovaj odeljak.

Potrebna radnja

Od menadžmenta entiteta je zatraženo da preduzme mere za ispravljanje godišnjih finansijskih izveštaja kako bi tačno prikazali finansijsko stanje u skladu sa pravilima finansijskog izveštavanja.

Rezultat

Menadžment je preduzeo korektivne radnje za objektivnu i tačnu prezentaciju GFI-a tokom procesa revizije i uradilo je ispravke o pitanjima koje smo predložili. Ove greške su rezultirale zbog nefunkcionisanja unutrašnjih kontrola, stoga vam skrećemo pažnju da ako se ove greške ponove u GFI-u naredne godine, onda će pitanje rezultirati preporukom u revizorskom izveštaju.

4 Sažeta informacija o planiranju i izvršenju budžeta

Uzeli smo u obzir izvore budžetskih sredstava, rashode sredstava i prihode naplaćene po ekonomskim kategorijama. To je naglašeno u sledećim tabelama:

Tabela 1. Rashodi po izvorima budžetskih sredstava (u €)

Opis	Početni budžet	Konačni budžet ⁶	Rashodi za 2025. godinu	Rashodi za 2024. godinu	Rashodi za 2023. godinu
Izvori sredstava	49.496.776	40.701.211	35.284.194	35.801.906	37.935.849
Vladini grantovi – Budžet	49.496.776	40.387.771	35.090.059	35.673.659	37.541.693
Domaće donacije	0	86.874	65.811	25.330	94.795
Spoljne donacije	0	226.567	128.325	102.917	299.361

Konačni budžet u poređenju sa početnim budžetom smanjen je za 8.795.565 €. Ovo smanjenje je posledica vladine donacije od 9.109.005 €, kao i povećanja određenog granta donatora od 313.441 €.

MSPD je 2025. godine potrošilo oko 87% konačnog budžeta, odnosno 35.284.194 €.

Tabela 2. Rashodi sredstava po ekonomskim kategorijama (u €)

Opis	Početni budžet	Konačni budžet	Rashodi za 2025. godinu	Rashodi za 2024. godinu	Rashodi za 2023. godinu
Rashodi sredstava po ekonomskim kategorijama	49.496.776	40.701.211	35.284.194	35.801.906	37.935.849
Plate i dnevnice	8.261.226	8.552.985	8.552.985	8.653.248	6.130.024
Robe i usluge	21.796.000	25.612.506	22.844.464	22.193.582	18.724.977
Komunalije	1.044.551	687.973	614.887	642.914	698.193
Subvencije i transferi	2.000.000	755.700	755.700	1.168.623	621.910
Kapitalne investicije	16.395.000	5.092.047	2.516.157	3.143.539	11.760.746

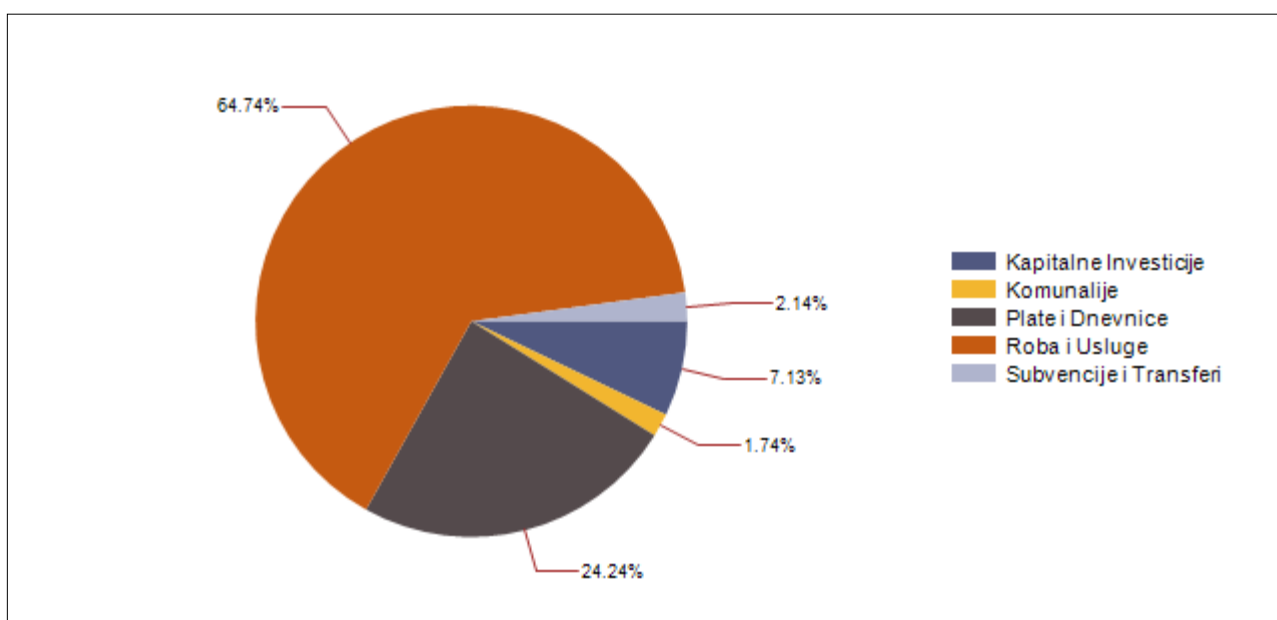
Objašnjenja za promene budžeta u ekonomskim kategorijama data su u nastavku: Konačni budžet za plate i dnevnice, vladinom odlukom, povećan je za 291.759 € u poređenju sa početnim budžetom.

Konačni budžet za robe i usluge povećan je za 3.816.506 €. Ovo povećanje dolazi kao rezultat vladinih odluka u iznosu od 3.503.065 €. Budžet za ovu kategoriju je takođe povećan za 310.364 €, od grantova donatora. Rashodi u ovoj kategoriji iznosili su oko 89% konačnog budžeta. Rashodi iz ove kategorije, između ostalog, odnose se na plaćanja za zalihe, informaciono-tehnološku opremu, održavanje i servisiranje, čišćenje objekata, rashodi za zdravstveno osiguranje, zakupnina, rashode nameštaja za diplomate, rashode plata za lokalno osoblje koje radi u misijama.

Konačni budžet za komunalije smanjen je za 356.578 €, vladinom odlukom o uštedama u budžetu.

Konačni budžet za subvencije smanjen je vladinim odlukama o uštedama u budžetu za 1.244.300 €.

Konačni budžet za kapitalne investicije u poređenju sa početnim budžetom smanjen je vladinim odlukama o budžetskim uštedama za 11.302.953 € zbog nemogućnosti kupovine objekata za ambasade. Rashodi u ovoj kategoriji iznosili su oko 49% konačnog budžeta.

MSPD je za 2025. godinu ostvarilo 2.521.904 €. Ostvareni prihodi se odnose na takse na putne isprave, takse za overu dokumenata, takse na državljanstvo i ostale takse.

Opis	Početni budžet	Konačni budžet	Primanja 2025.	Primanja 2024.	Primanja 2023.
Ukupni prihodi	7.570.433	7.570.433	2.521.904	4.241.164	6.062.650
Neporeski prihodi	7.570.433	7.570.433	2.499.584	4.236.269	5.642.929
Ostali prihodi	0	0	22.321	4.894	419.722

5 Napredak u sprovođenju preporuka

Izveštaj revizije o GFI-u za 2024. godinu rezultirao je sa pet preporuka. Ministarstvo je pripremio akcioni plan u kojem je navedeno kako će sprovesti date preporuke. Do kraja naše revizije, tri (3) preporuke su sprovedene, jedna (1) je delimično sprovedena, a jedna (1) preporuka još uvek nije sprovedena, kao što je prikazano na grafikonu 2 ispod.

Za potpuniji opis preporuka i načina na koji su one rešene, pogledajte Tabelu 4 (ili Tabelu preporuka).

Grafikon 2. Napredak u sprovođenju preporuka iz prethodne godine

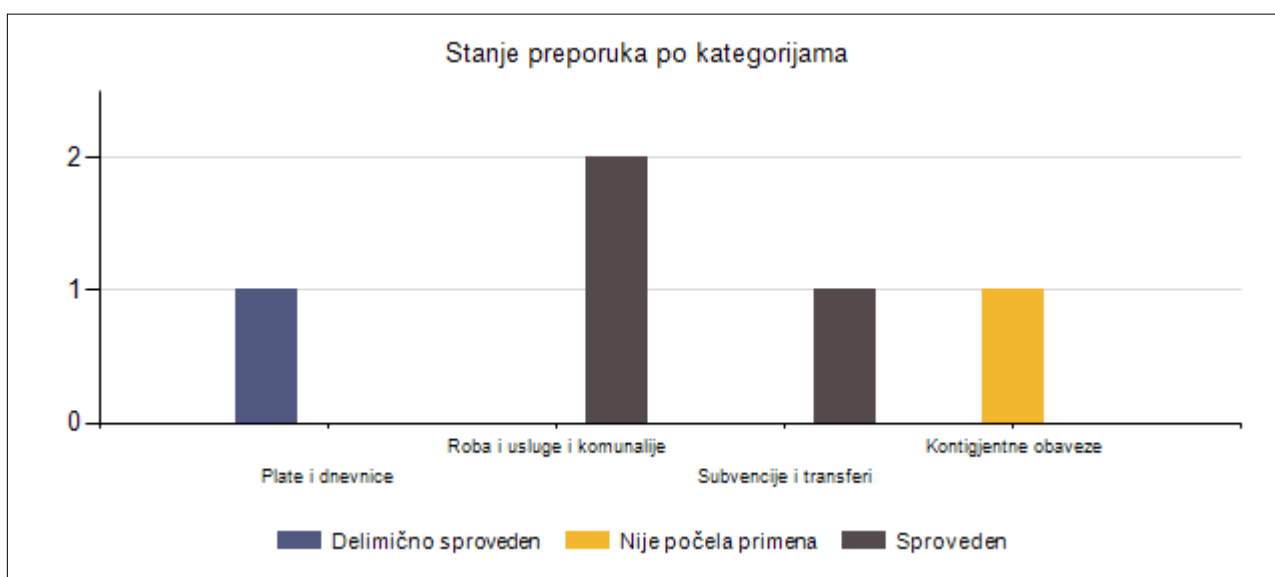

Tabela 4. Sažetak preporuka iz prethodne godine

Br..	Oblast revizije	Preporuke za 2024. godinu	Preduzete radnje	Status
1.	Plate i dnevnice	Ministar treba da obezbedi izradu jasnog pravilnika za zapošljavanje lokalnog osoblja u diplomatskim misijama, kojim će se definisati postupci zapošljavanja, kriterijumi i njihove obaveze.	Ministarstvo je izradilo Nacrt pravilnika 2025. godine, ali on nije podnet na odobravanje.	Delimično sprovedeno
2.	Robe, usluge i komunalije	Ministar treba da obezbedi da menadžeri ugovora vode evidenciju sa potpunim i tačnim detaljima u vezi sa sprovođenjem ugovora, kako bi isporuke/usluge bile u skladu sa ugovorenim uslovima.	Za 2025. godinu nismo naišli ni na kakve nalaze ove prirode.	Sprovedeno

3.	Robe, usluge i komunalije	Ministar treba da obezbedi adekvatno planiranje budžetskih rashoda, tako da se rashodi nastaju i evidentiraju u odgovarajućim ekonomskim kodovima kako bi se omogućilo njihovo pravedno izveštavanje u GFI-u u skladu sa računovodstvenim planom.	Za naše uzorke nismo našli nikakvu pogrešnu klasifikaciju.	Sprovedeno
4.	Subvencije i transferi	Ministar treba da obezbedi adekvatne kontrole i praćenje procesa subvencionisanja, izveštavanja i odabira korisnika tek nakon što su ispunjeni utvrđeni kriterijumi, obezbeđujući da javno finansiranje postigne svoju namenu.	Testiranje uzoraka nije rezultiralo sa nikakvim nepravilnostima.	Sprovedeno
5.	Potencijalne obaveze	Ministar treba da obezbedi bolju koordinaciju između pravne i finansijske službe kako bi se obezbedilo da se evidencija o potencijalnim obavezama vodi tačno i ažurira novim informacijama, tako da evidencije u GFI-u budu tačno prikazani.	I tokom 2025. godini imamo potcenjivanje potencijalnih obaveza.	Sprovođenje nije počelo.

Ovaj Izveštaj je prevod sa originalne verzije na albanskom jeziku. U slučaju nedoslednosti prevladava verzija na albanskom jeziku.

Vlora Spanca, generalna revizorka

Lavdim Maxhuni, direktor revizije

Florim Beqiri, vođa tima

Mexhit Ferati, član tima

Jetmira Isufi, članica tima

Arlinda Rahmani, članica tima

Dodatak I: Potvrдно pismo

REPUBLIKA E KOSOVES REPUBLIC OF KOSOVO REPUBLICA KOSOVO			
MINISTRIA E PUNEVE TE JASHTME DHE DIJASPORE MINISTRY OF FOREIGN AFFAIRS AND DIASPORA			
DIVIZIONI PER ADMINISTRIM E DOKUMENTACIONE DOKUMENT MANAGEMENT AND ARCHIVING DIVIZIONI PER ADMINISTRIM E DOKUMENTACIONE DOKUMENT MANAGEMENT			
Nr. Detyre / No. Pages	1-0	Nr. Prot. / Prot. No.	1799
Nr. Fajll / No. Pages	01	Data / Date	29/05/2026
Prishtine / a			

Republika e Kosovës
Republika Kosova-Republic of Kosovo
Qeveria -Vlada-Government
Ministria e Punëve të Jashtme dhe Diasporës - Ministarstvo Inostranih Poslova i Dijaspore -
Ministry of Foreign Affairs and Diaspora

Datë: 28/05/2026
Nr. Ref: 198/2026

LETËR E KONFIRMIMIT

Për pajtueshmërinë me gjetjet e Auditorit të Përgjithshëm për vitin 2025 dhe për zbatimin e rekomandimeve

Për: Zyrën Kombëtare të Auditimit

Të nderuar,

Përmes kësaj shkrese, konfirmoj se:

- Kam pranuar draft raportin e Zyrës Kombëtare të Auditimit për auditimin e Pasqyrave Financiare të Ministrisë së Punëve të Jashtme dhe Diasporës, për vitin 2025;
- Pajtohem me gjetjet dhe rekomandimet dhe nuk kam ndonjë koment për përmbajtjen e Raportit; si dhe;
- Brenda 30 ditëve nga pranimi i Raportit final, do t'ju dorëzoj një plan të veprimit për zbatimin e rekomandimeve, i cili do të përfshijë afatet kohore dhe stafin përgjegjës për zbatimin e tyre.

Glauk Konjufca
Zëvendëskryeministër i Parë dhe Ministër
në detyrë i Punëve të Jashtme dhe Diasporës

Dodatak II: Objašnjenje u vezi različitih vrsta mišljenja koje primenjuje NKR i drugih delova izveštaja revizije

Izveštaj revizora o finansijskim izveštajima⁷ treba da sadrži mišljenje o finansijskim izveštajima, zasnovano na zaključcima izvedenim iz dokaza prikupljenih tokom revizije. Kada se revizija sprovodi radi procene takođe usklađenosti sa drugim zakonodavstvom i propisima, revizori imaju dodatnu odgovornost da izveštavaju o usklađenosti sa autoritetima.

Da bi se došlo do zaključka da li je mišljenje o finansijskim izveštajima modifikovano ili nemodifikovano, revizor treba da bude uveren da rezultati revizije uključuju, ili ne uključuju, materijalne ili sveobuhvatne pogrešne iskaze, ili takve moguće pogrešne iskaze, kao što bi se očekivalo u slučaju ograničenja delokruga.

Pogrešan iskaz je razlika između prijavljenog iznosa, klasifikacije, prezentacije ili obelodanjivanja stavke finansijskog izveštaja i kolicne, klasifikacije, prezentacije ili obelodanjivanja potrebnog da bi stavka bila u skladu sa važećim okvirom finansijskog izveštavanja. Pogrešni iskazi mogu nastati zbog greške ili prevare.

(odvojeno od ISSAI 200)

Obrazac za mišljenje

Nemodifikovano mišljenje

Formuliše se kada se ne otkriju pogrešni iskazi ili neusklađenosti; kada se otkriju pogrešne iskaze ili neusklađenosti, bilo pojedinačno ili zbirno, ali nisu jednake ili prelaze nivo materijalnosti za finansijske izveštaje u celini; ili kada pogrešan/i iskaz(i) i/ili neusklađenosti otkrivene u okviru određene klase transakcija nisu jednake ili prelaze donji nivo materijalnosti utvrđen za tu klasu transakcija. Takođe se formuliše ako ne postoji ograničenje delokruga ili kada ograničenje obima ne vodi do izbegavanja materijalnog/ih iskaza ili i/ili neusklađenost(i).

Ograničenje delokruga nastaje kada revizor nije u mogućnosti da prikupi dovoljno revizorskih dokaza da zaključi da finansijski izveštaji u celini ne sadrže materijalno pogrešne iskaze.

Revizor treba da izrazi **nemodifikovano mišljenje** ako dolazi do zaključka da su finansijski izveštaji pripremljeni, u svim značajnim aspektima, u skladu sa važećim finansijskim okvirom.

Modifikacija mišljenja u izveštaju revizora

Revizor treba da modifikuje mišljenje u izveštaju revizora ako se utvrdi da, na osnovu dokaza dobijenih revizijom, finansijski izveštaji u celini ne sadrže materijalne pogrešne iskaze i/ili neusklađenosti, ili nije u mogućnosti da prikupi dovoljno revizorskih dokaza da zaključi da finansijski izveštaji u celini ne sadrže materijalne pogrešne iskaze i/ili neusklađenosti.

Modifikovano mišljenje može biti:

- Kvalifikovano,
- Negativno, ili
- Uzdržavanje od mišljenja

Kvalifikovano mišljenje

Formuliše se kada su otkrivene pogrešne iskaze i/ili neusklađenosti, bilo pojedinačno ili zajedno, koje su jednake ili prevazilaze nivo materijalnosti za finansijske izveštaje u celini; ili kada je pogrešna iskaza i/ili neusklađenosti otkrivena u okviru određene klase transakcija jednaka ili prevazilazi najniži nivo materijalnosti utvrđen za ovu klasu transakcija. Takođe se formuliše ako postoji ograničenje obima, što možda neće dovesti do izbegavanja materijalnih pogrešnih iskaza.

Negativno mišljenje

Formuliše se kada se otkriju pogrešne izjave i/ili neusklađenosti, pojedinačno ili zajedno, koje znatno prelaze nivo materijalnosti za finansijske izveštaje u celini; ili kada pogrešne izjave i/ili neusklađenosti otkrivene u određenoj klasi transakcija znatno prelaze najniži nivo materijalnosti utvrđen za tu klasu transakcija.

„Sveobuhvatno“ je pojam koji se koristi, u kontekstu pogrešnih iskaza i/ili neusklađenosti, da bi se opisali efekti pogrešnih iskaza i/ili neusklađenosti na finansijske izveštaje; ili mogući efekti pogrešnih iskaza i/ili neusklađenosti na finansijske izveštaje, ako ih ima, koji nisu otkriveni zbog nemogućnosti pribavljanja dovoljnih odgovarajućih revizorskih dokaza. Sveobuhvatni efekti na finansijske izveštaje su oni koji, po rasuđivanju revizora:

- a) nisu ograničeni na posebne elemente, račune ili stavke finansijskih izveštaja;
- b) ali ako su ograničeni, predstavljaju ili bi mogli predstavljati značajan deo finansijskih izveštaja; ili
- c) što se tiče obelodanjivanja, su neophodni za razumevanje finansijskih izveštaja od strane korisnika

Uzdržavanje od mišljenja

Formuliše se kada je ograničenje delokruga, tj. kada je nemogućnost pribavljanja dovoljnih odgovarajućih revizorskih dokaza, materijalne i sveobuhvatne prirode.

Paragrafi o isticanju pitanja i paragrafi o drugim pitanjima u izveštaju revizora

Ako revizor smatra da je potrebno skrenuti pažnju korisnika na pitanje predstavljeno ili obelodanjeno u finansijskim izveštajima koje je i važno i fundamentalno za njihovo razumevanje finansijskih izveštaja, ali postoje dovoljni odgovarajući dokazi da to pitanje ne sadrži materijalno pogrešan iskaz u finansijskim izveštajima, revizor treba da uključi paragraf o isticanju pitanja u svoj izveštaj. Paragraf o isticanju pitanja treba da se odnosi samo na informacije predstavljene ili obelodanjene u finansijskim izveštajima.

Paragraf o isticanju pitanja treba da:

- bude uključen odmah nakon mišljenja;
- bude naslovljen „Isticanje pitanja“ ili drugim odgovarajućim naslovom;
- sadrži jasnu referencu na pitanje koje se ističe i ukazuje gde se u finansijskim izveštajima mogu naći relevantna objašnjenja koja u potpunosti opisuju pitanje; i
- ukazuje da mišljenje revizije nije modifikovano u odnosu na pitanje koje se ističe.

Ako revizor smatra da je potrebno komunicirati neko pitanje, osim onog koje je predstavljeno ili obelodanjeno u finansijskim izveštajima, koje je, po revizorovom mišljenju, važno za korisnike u razumevanju revizije, revizorskih odgovornosti ili izveštaj revizije, i pod uslovom da to nije zabranjeno zakonom ili propisom, treba pripremiti paragraf pod nazivom „Ostala pitanja“ ili drugi podobniji naslov. Ovaj paragraf treba da se pojavi odmah nakon mišljenja i nakon bilo kog paragrafa sa isticanjem pitanja.

Završne napomene

- ¹ Usklađenost sa autoritetima – poštovanje svih relevantnih zakona, pravila, propisa, standarda i dobrih praksi u javnom sektoru
- ² Ostali izveštaji su zahtev člana 8 Uredbe 01/2017 o godišnjem finansijskom izveštavanju.
- ³ Kolektivno se naziva usklađenost sa autoritetima
- ⁴ Pitanje A i Preporuka A - označavaju nova pitanja i preporuke
Pitanje B i Preporuka B - označavaju pitanja i preporuke koja se ponavljaju
Pitanje C i Preporuka C - označavaju delimično pitanja i preporuke koja se ponavljaju.
- ⁵ „Članovi spoljne službe“ – su stalni članovi ministarstva, kao i članovi ministarstva raspoređeni u diplomatske i konzularne misije u drugim zemljama i u međunarodnim organizacijama.
- ⁶ Konačni budžet – budžet koji je usvojila Skupština, a zatim ga je prilagodilo Ministarstvo finansija
- ⁷ Finansijski izveštaji u javnom sektoru takođe uključuju izveštaj(e) o izvršenju budžeta
- ⁸ Usklađenost sa autoritetima: usklađenost sa zakonima, propisima, standardima ili dobrim praksama.